პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. კ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მეცნიერთა დეპუტატთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთის 31-ე წელი

კვირა, 6 მაისი, 1951 წ. № 105 (8959). ფასი 20 კაპ.

ᲓᲦᲔᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲨᲘᲐ:

ᲤᲘᲖᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚ - ᲡᲐᲡᲞᲝᲠᲢᲝ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲐᲛᲐᲦᲚᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ — მოწონაᲗ (1-ლი გვერდი).

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐᲨᲘ (1-ლი გვერდი).

ᲑᲠᲐᲖᲘᲚᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡᲐ (1-ლი გვერდი).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ (1-ლი გვერდი).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡᲐ (1-ლი გვერდი).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡᲐ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲠᲐᲓᲘᲝᲡ ᲓᲦᲔ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲐᲤᲮᲐᲖᲗᲔᲗᲘᲡ ᲐᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲔᲡᲘᲐ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲐᲮᲐᲠᲘᲡ ᲐᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲔᲡᲘᲐ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲤᲔᲜᲘᲡ ᲡᲘᲞᲕᲘᲜᲓᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲒᲐᲖᲐᲥᲚᲘᲤᲝᲠᲜᲘᲐᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚ-ᲡᲐᲒᲐᲜᲐᲯᲐᲠᲗᲝ ᲓᲐ ᲤᲝᲡᲢᲔᲑᲘᲡᲐᲓᲐᲛᲘ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲝᲛᲝᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲛᲝᲚᲐᲪᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲡᲣᲚᲘ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲗᲝᲛᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲙᲝᲠᲔᲘᲡ ᲐᲛᲑᲝᲜᲘ (3-ᲯᲔ გვერდი).

ᲤᲘᲖᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚ-ᲡᲐᲡᲞᲝᲠᲢᲝ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲐᲛᲐᲦᲚᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

საქართველოს ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა შარშან მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვეს. შეიქმნა მრავალი ახალი ფიზკულტურული კოლექტივი, ფიზკულტურული რიგები შეიქმნა ათეული ათასობით ჰაბუკთა და ქალაშვილთ. ფიზკულტურის ძირეულ კოლექტივებში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტულ-სპორტული მუშაობა.

რესპუბლიკის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა წარმატებით შეასრულეს ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების 1950 წლის გეგმა. მიგაღითად, ფიზკულტურული რიგის ბაზაზე ახალი კინოთეატრის ჩაშენის გეგმა შესრულებულია 109 პროცენტით, **ᲛᲔᲠᲕᲔ** პირველი საფეხურის ნიშნულების მოპოვებულია — 102, მეორე საფეხურის—104, **ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ** ნიშნულების მოპოვებისა — 124 პროცენტით. ასევე გადაჭარბებით არის შესრულებული თანრიგოსან სპორტსმენთა მოპოვების გეგმებიც. განსაკუთრებით აუსაბამიანია თბილისის ფიზკულტურული ორგანიზაციის ნაყოფიერი მეგობარი. პარტიის თბილისის კომიტეტისა და ადგილობრივი პარტიული ორგანეკების ყოველდღიური დახმარებითა და ხელმძღვანელობით დედაქალაქის ფიზკულტურელებმა სეროიზულ წარმატებები მოიპოვეს. საკმარისია აღინიშნოს, რომ მარტო 1950 წლის განმავლობაში თბილისის ფიზკულტურელთა მრავალრიცხოვანი არმიიდან ნორმები ჩაბარა **ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ** პირველი საფეხურის ნიშნზე — 16 ათასმა კაცმა, მეორე საფეხურის ნიშანზე — 3.500-ზე მეტმა, ხოლო **ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ** ნიშანზე — 4 ათასზე მეტმა ნორჩმა სპორტსმენმა. ამას გარდა, დედაქალაქის სპორტსმენებმა წარშან დააგროვეს 162 რეკორდი, მათ შორის 134 რესპუბლიკური, 17 საქალაქო და 11 საკავშირო. 45 სპორტსმენ მიენიჭა სსრ კავშირის ჩემპიონის სპორტიო წოდება. მნიშვნელოვანი წარმატებები აქვთ აგრეთვე ქალაქ ქუთაისის, სოხუმის, ბათუმის და ზოგიერთი სხვა ქალაქების ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს. კარგი მაჩვენებლებით ხასიათდება ნებაყოფლობითი სასპორტო საზოგადოებანი „დინამოს", „სპარტაკის", „ინსტრას", „ტრუდის" და „ნიკას" მუშაობაც.

მიეხედავად თვალსაჩინო მიღწევებისა, საქართველოს ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს თავიანთ მუშაობაში სერიოზული ნაკლოვანებებიც აქვთ.

ეუნნაურს ყოველისა, უნდა აღინიშნოს, რომ სოფლად მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობა ჯერ კიდევ ჩამორჩენილია. იგი რესპუბლიკის ფიზკულტურულ მოძრაობაში კვლავ წარმოადგენს ვიწრო უბანს. სასოფლო სასპორტო საზოგადოება „კოლმეურნე" თავის რიგებში აერთიანებს 102.196 ფიზკულტურელს, მაგრამ მათ შორის სუსტად არის დაყენებული სპორტულ-ტექნიკური სწავლება; კოლმეურნე ფიზკულტურელთა მეცადინეობის არა აქვს სისტემატური ხასიათი; ბევრ ადგილს ჯერ კიდევ მოუწყობელია სასპორტო ბაზები; ძირეულ კოლექტივებს არ გააჩნიათ მომზადებული კადრები; იშვიათად ტარდება სოფლად მასობრივ-სპორტული ღონისძიებანი. ცხადია, სასპორტო საზოგადოება „კოლმეურნის" რესპუბლიკური საბჭო, ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა რესპუბლიკური კომიტეტი და ადგილობრივი კომიტეტები მეტ აქტივობასა და დაინტერესებას რომ იჩენდნენ სოფლად მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის საკითხში, ასეთი სერიოზული ნაკლოვანებებიც არ იქნებოდა.

ჩვენი ფიზკულტურული ორგანიზაციები სრულიად არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ სპორტის ისეთი მნიშვნელოვანი დარგის მასობრივი განვითარებისათვის, როგორიც არის ჰაერაკი. ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა რესპუბლიკური კომიტეტი, პროფკავშირების ნებაყოფლობითი სასპორტო საზოგადოებები, აგრეთვე ისეთი დიდი სასპორტო საზოგადოებები, როგორიცაა „დინამო", „სპარტაკი" და „შრომითი რეზერვები", ფიზკულტურის ძირეულ კოლექტივებში სრულებით არ ხელმძღვანელობენ საჰაერაკო სპორტის განვითარებას, ნაკლებად არიან დაინტერესებულნი მოწონაᲗ მოჭიდაობათა გამოვლინებით, მათი ოსტატობის დონის ამაღლებით.

ამჟე უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენი კლუბები, კულტურის სახლები, კულტურისა და დასვენების პარკები არაუსაკმო მუშაობას ეწევიან საქალრაკო სპორტის განსავითარებლად.

წელს რესპუბლიკის ფიზკულტურული ორგანიზაციების წინაშე ათეული რიგი მნიშვნელოვანი ამოცანები დგას. მთავარია ფიზკულტურულ-სასპორტო მუშაობაში ჩავაბათ ათეულ ათასობით ახალი ადამიანი, უფრო მასობრივი გავხადოთ ფიზიკური კულტურა და სპორტი. საჭიროა მიეგებოთ ჩვენი სპორტსმენების ოსტატობის ახალ მაღალ ეშელონებს, ათეული ძალთა ვიბრძოლოთ ახალ-ახალი რეკორდების დასამყარებლად, სპორტის „ოქროსნელოვანეს სახეებში საკავშირო და მსოფლიო პირველობის მოსაპოვებლად. ამ ამოცანათა წარმატებით გადაწყვეტისაკენ უნდა იყოს მიმართული ჩვენი ფიზკულტურული ორგანიზაციების მთელი საქმიანობა. სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს სასპორტო ბაზების მოწყობა, ფიზკულტურული კოლექტივების დაკომპლექტება მომზადებული კადრებით.

ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საქმეთა რესპუბლიკური კომიტეტმა, პროფკავშირების სასპორტო საზოგადოებათა საბჭომ და „შრომითი რეზერვების" საზოგადოებათა საბჭომ საჭიროა ახლავე შეიმუშაონ სოფლის სასპორტო კოლექტივებისათვის დახმარების ღონისძიებანი. სოფლის ფიზკულტურელებისათვის დიდი მნიშვნელობა ექნება, თუ მათთან დასახმარებლად ხშირად მივლენ კვალიფიციური სპორტსმენები, მწვრთნელები და მსაჯები, მოაწყობენ მათთვის ადგილზე საჰაერაკო გამოსვლებს, გაუწევენ ინსტრუქციას სასპორტო მუშაობის პრაქტიკულ საკითხებზე.

1951 წელი ჩვენს რესპუბლიკაში ფიზკულტურული მოძრაობის შემდგომი განვითარებისა და ახალი ადამიანების წლად უნდა გახდეს. საქართველოს ფიზკულტურელები მოვალენი არიან სპორტის მრავალფეროვან სახეებში ახალ წარმატებათა მოპოვებით უპასუხონ იმ უდიდეს ზრუნველობას, რასაც მათადმი ყოველდღიურად იჩენენ საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

მასობრივ-ფიზკულტურული მოძრაობის შემდგომი ამაღლებისა და ფიზკულტურული კოლექტივების შეძენილ გამჯობესებისა საქმეში სერიოზული პასუხისმგებლობა აკისრიათ ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა და კომკავშირულ ორგანიზაციებს. ფიზკულტურის კოლექტივებისადმი მათს ყოველდღიურ დახმარებასა და ხელმძღვანელობაზე დიდად არის დამოკიდებული საქმის წარმატება. ამიტომ პარტიის საქალაქო კომიტეტები, რაიკომები, ქალაქო საბჭოს ან რაისაბჭოების აღმასკომები, კომკავშირის საქალაქო კომიტეტები და რაიკომები პირიდანვე უნდა ამოწმებდნენ ფიზკულტურული კოლექტივების საქმიანობას, იხილავდნენ და ამტკიცებდნენ განსახორციელებულ სპორტულ ღონისძიებათა გეგმებს, საუკეთესო პირობებს უქმნიდნენ ძირეულ კოლექტივებს პარტიისა და მთავრობის მიერ მათს წინაშე დასახული სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ამოცანების წარმატებით გადასაწყვეტად.

საბჭოთა საქართველოს შშრომელები თავიანი სპორტსმენებისაგან მოელიან, რომ ისინი საკავშირო და საერთაშორისო სპორტულ შეჯიბრებებში ღირსეულად დაიცავენ ჩვენი რესპუბლიკის სპორტული სახელს, იქნებიან მოწინავეთა რიგებში, ახალ-ახალი რეკორდებს მოპოვებით ასახელებენ დედა-სამშობლოს.

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალი 7 მაისს, საღამოს 8 საათზე, ფილიალის შენობაში (რუსთაველის პრსპ. № 29) აწყობს

ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲡᲔᲡᲘᲐᲡ, ᲛᲘᲫᲦᲕᲜᲚᲘ 1901 ᲬᲚᲘᲡ Ი. Გ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲮᲘᲢᲧᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲗᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲐᲠᲘᲡᲯᲔᲠᲝ ᲓᲔᲞᲐᲠᲢᲐᲛᲔᲜᲢᲘᲡ 50 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡᲐᲓᲛᲘ.

სესიაზე მოსმენილ იქნება შემდეგი მოხსენებანი:

მუშაობა მოძრაობა საქართველოსა და ამერიკაკავკასიაში მე-19 საუკუნის ბოლოსა და მე-20 საუკუნის დასაწყისში (მომხსენებელი ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი ა. კოკოძე); ამხანაგი სტალინი—ორგანიზატორი და ხელმძღვანელი თბილისის მუშათა პირველი საპარველმახსნა დემონსტრაციისა 1901 წელს (მომხსენებელი ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი ზ. ფეგეშიძე); თბილისის მუშათა პირველი საპარველმახსნი დემონსტრაციის ისტორიული მნიშვნელობა რევოლუციური მოძრაობის განვითარების საქმეში საქართველოსა და ამერიკაკავკასიაში (მომხსენებელი ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი ი. მირცხულავა).

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐᲨᲘ

★ ★ ★

ᲘᲖᲠᲓᲔᲑᲐ ᲓᲐᲖᲒᲔᲑᲘᲡ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲔᲠᲔᲑᲐ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. (საკ. კორ.). აბრეშუმკომბინატის საწარმოებში ფართოდ ინერგება სტალინური პრემიის ლაურეატის ი. ნიკოლაშვილის მეთოდი. მთავარ საქსოვ სამმერჩოში შემუშავებულ იქნა დანადგართა შეკეთების სპეციალური გრაფიკი. გაითვალისწინეს, პირველ რიგში რომელ დანაკს ესაჭიროებოდა შეკეთება. ამ გრაფიკის დაცვის შედეგად უკვე მიღწეულია პირველი წარმატებანი. შესამჩნევად ამაღლდა დანაკების შეკეთების ხარისხი, შემცირდა შეკეთების დრო. კაპიტალურ შეკეთებაზე მოცდენა ნაცვლად 0,5 პროცენტისა შეადგინს 0,2 პროცენტს, ხოლო მიმდინარე შეკეთებაზე მოცდენა თითქმის სრულებით აღმოიფხვრა.

შეკეთების დროის შემცირებაში დიდი როლი შესრულა დანაკების სათადარიგო ნაწილების წინასწარ მომარაგებამ და სპეციალისტთა კვალიფიკაციის შემდგომმა ამაღლებამ. წინათ ზეინკლებს 2-3 ტიპის დანაკის შეკეთება შეეძლოთ, ახლა კი ყველა ტიპის საქსოვი დანაკის რემონტს ასრულებენ.

დანაკების შეკეთება და ტექნიკური ოფლა ახლა ასეა განაწილებული: პირველი ცვლა აწარმოებს ლუწი ნომრების დანაკების შეკეთებას, მეორე ცვლა კი კენტი ნომრებისას. ამან დიდად ამაღლა ბრიგადირთა პასუხისმგებლობა დანადგართა მეთვალყურეობის საქმეში.

განხორციელებულმა ღონისძიებებმა დიდად შეუწყო ხელი საამქროს წინსვლას. უკანასკნელ სამ თვეში საამქროს გეგმის გადაჭარბებით 80 ათას მეტრზე მეტი ძეირფასი ქსოვილი გამოუშვა.

დანადგართა ნაყოფიერების ამაღლებით ასევე გადადგა პროფესიული გამოშვება ძაფსადგა, აბრეშუმის საქსოვ მეორე და საგრეხ-მოსამზადებელ საამქროებში.

ᲛᲝᲬᲘᲜᲐᲕᲔ ᲑᲘᲜᲝᲗᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ

ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲘ. (საკ. კორ.). ბინათმშენებელთა კოლექტივმა (უფროსი ი. ზამთარაძე) აპრილის დაკალაზე 134 პროცენტით გაანაღდა.

სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაშლით, მუშაობის სწორი ორგანიზაციით, მექანიზმების მაქსიმალური გამოყენებითა, რაციონალიზატორულ ღონისძიებათა გატარებით მშენებლებმა პირველ კვარტალში სამნი მასალების დიდი ეკონომია გასწიეს, 332.115 მანეთით შეამცირეს მშენებლობის ღირებულება. ‘აერთო თვითღირებულება და მიიღეს საგრძნობი ზეგეგმიური დაგრეგება.

აპრილში ყველაზე უკეთესი მაჩვენებლები მოიპოვა მშენებლთა მეორე უბანმა (უფროსი სამუშაოთა მშრომელი ვ. ეკიშელი), რომელმაც თვიური საგეგმო დაკალა 141,5 პროცენტით გაანაღდა.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲠᲩᲔᲑᲘᲐᲜ ᲡᲐᲛᲒᲝᲠᲨᲘ ᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲝᲛᲔ

— ორკონტიკის რაიონის სოფელ დეისის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში მევენახეობის ერთ-ერთ რგოლს ეხელმძღვანელობდი, როდესაც სამგორის მშენებლობა დიდწყო სხვებთან ერთად შეც ზამთვედი სამგორის ღრუბით სამუშაოდ. ბალე მეგეტონეთა ბრიგადა ჩამბარეს. დიდი მოხდომებითა და თავდადებით ემუშაობთ სამგორის ველზე ახალი ცხოვრების შესაქმნელად. ამბ. ლომაძის კომკავშირული ბრიგადის წევრთა მოწოდებამ სურვილი აღვვიძა დავრჩენ სამგორში სამუშაოდ. — განაცხადა მებეტონეთა ბრიგადის სახელით ბრიგადირმა ვლადიმერ კიკნაძემ.

— სამგორში ჩემი დარჩენის ეაა მიიწერა, მაგრამ ამ სახალხო მშენებლობაზე მანამდე ვიმუშავე, სანამ ჩემი შრომის ნაყოფს არ დავინახავ, სანამ სამგორის სამუშაოები მთლიანად არ დამთავრდება, — ამბობს მებეტონეი გიორგი ტაბატაძე.

სამგორში სამუშაოდ ჩანგრძელდად დარჩენა გადაწყვეტეს აგრეთვე ალექსანდრე ბუჩიძემ, მანადელ თაკანაშვილმა, ჩიტო ნიჭაბაძემ, ფილიმონ ბიშაძემ, სიმონ ავალიშვილმა, ირიონ ტაბატაძემ, შაქრო კერტანიძემ, გიორგ ალანდაძემ, ვასილ ყაკაბაძელმა და სხვებმა.

ორკონტიკის რაიონიდან სამგორში სამუშაოდ ჩამოსული კოლეტურნეებს მაქციე გადაწყვეტილებაა თაკანთან პატრიოტული ზეელი შეიტანონ სამგორის მიწის გაცოცხლების დიდ საქმეში.

Გ. ᲛᲔᲚᲘᲫ
„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ" ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘ

ᲡᲐᲪᲮᲝᲠᲪᲮᲚᲔᲑᲔᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲛᲣᲨᲐᲙᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲗᲔᲚᲐᲕᲘ. (საკ. კორ.). საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის თელავის ბენეზაბეგობა-ᲛᲔᲠᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ-ᲙᲕᲚᲔᲕᲘᲗᲘ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ მეცნიერი მუშაკებისათვის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო თელავში აშენებს ოთხსართულიან საცხოვრებელ სახლს. მშენებლობას აწარმოებს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ეურჯანის სამშენებლო-სამონტაჟო კანტორა.

საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე, რომელიც წელს დამთავრდება, 1.300.000 მანეთი დაიხარჯება. შენობა მოპირკეთდება ეკლარის ქვითა და ბაზალტით.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲧᲘᲗᲘᲑᲣᲚᲘ. (საკ. კორ.). ქალაქის ცენტრალურ უბანში დამთავრდა მშენებლობა ახალი სამსართულიანი ოცდაერთბინიანი სახლი. თვითეულ ბინას აქვს სამი ნათელი და ფართო ოთახი, სამზარეული, აბაზანა და სხვა სათავსოები.

სახლის მშენებლობა მალე-ან ნახევარი მანეთი დაჯდა.

ᲡᲐᲥᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲜᲘ

საკავშირო პროფსაბჭომ და სსრ კავშირის კავშის მრეწველთა სამინისტრომ შეიჯაქეს 1950 წლის თამბაქოს მოსავლის დამზადებს, დაგროვების გეგმებს გადაჭარბებით შესრულებს, დამზადების ხარჯებს შემცირებისათვის გაჩაღებული სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები.

საქართველოს თამბაქოს ნედლეულის ტრესტი ცნობილ იქნა გამარჯვებულად სოციალისტურ შეჯიბრებაში და მიეკუთვნა საკავშირო პროფსაბჭოს და სსრ კავშირის კავშის მრეწველობის სამინისტროს გაღდამავალი წითელი დროშა და პირველი პრემია — 80.000 მანეთი.

• • •

საკავშირო პროფსაბჭომ და სსრ კავშირის მინისტროთა საბჭოსთან არსებულმა ჰიდრომეტეოროლოგიური სამსახურის მთავარმა სამმართველომ შეაჯამეს ჰიდრომეტეოროლოგიური მოწყობილობის დამამზადებელი ქარხნების 1951 წლის პირველი კვარტალის მუშაობის შედეგები.

მიღებული ცნობა, რომ საკავშირო შეჯიბრებაში პირველი იდგილი, საკავშირო პროფსაბჭოსა და ჰიდრომეტეოროლოგიური სამსახურის თთავარი სამმართველოს გაღდამავალი წითელი დროშა მიეკუთვნა თბილისის ჰიდრომეტეოროლოგიური მოწყობილობის ქარხნის კოლეტივს (დირექტორი ი. ივანიშვილი, თთავარი ინჟინერი შ. ბურაბანიძე).

ᲡᲐᲑᲐᲖᲗᲣᲚᲝᲡ ᲗᲔᲯᲜᲘᲙᲐ

ᲤᲝᲗᲘ. (საკ. კორ.). მეთევზეთა კოლმეურნეობა „კოლხიდა" შარშან-დელზე უკეთ მოემზადა საგაზაფხულო თევზჭერისათვის. დროულად დაადგმალენტების ბრიგადები, მოიმარაგეს ახალი თევზსაჭერი ინვენტარი, მეაკეთეს ძველი ინვენტარი და ხელსაწყოები.

მშვენიერი ამინდი ხელს უწყობს თევზჭერის შავ ზღვაში. კარგ შედეგებს აღწევენ ბრიგადები, რომლებსაც გამოცდილი მეთევზეები ა. ლალიძე და ა. კვაკაძე ხელმძღვანელობენ. მათ 200 პროცენტით შეასრულეს პირველი კვარტალის გეგმა და ახლა იბრძვიან იმისათვის, რომ მეორე კვარტალის გეგმა შეასრულონ ვადაზე ერთი თვით ადრე.

ᲬᲧᲐᲚᲡᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲔᲣᲜᲘᲠᲜᲝᲑᲐᲨᲘ

ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲠᲘ. (საკ. კორ.). არეკვლის სასოფლო საბჭოს დემპტატების ინიციატივით დაწყებული წყალსადენის შენებლობა სოფელ აძვისთავში აპრილში დამთავრდა.

აძვისთაველებს მიბაძეს მეზობელი სოფლის ვალითიაყუბ კოლმეურნეებმა, მათაც დაიწყეს ახალი წყალსადენის შენებლობა. მალე ვალითიაყუბ მიიღებს სასმელ წყალს.

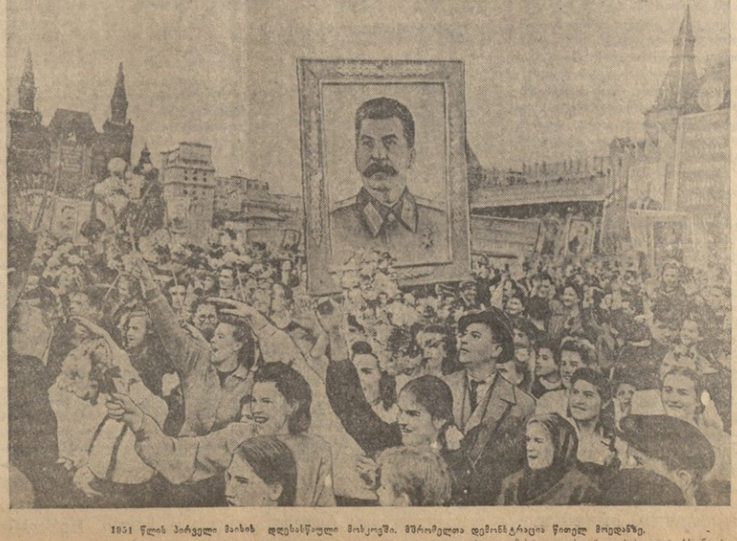

1951 წლის პირველი მაისის დღესასწაული მოსკოვში. მშრომელთა დემონსტრაცია წითელ მოედანზე.
ფოტო ვ. ბასტეკოვისა (სატასის ფოტოქრონიკა)

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲐ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ᲚᲐ. Გ. ᲑᲔᲠᲘᲐᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲘᲝᲜᲔᲠᲘᲡᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲗᲐᲗᲐ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲝᲡ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲗᲝᲛᲘᲡ ᲬᲚᲝᲕᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲡᲐᲞᲐᲢᲘᲝ ᲡᲘᲒᲚᲔᲚᲘᲗ ᲓᲝᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲬᲝᲚᲐᲡ

ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის დაარსების ათი წლისთავთან დაკავშირებით დაჯილდოდნენ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით სასახლის მუშაკები:

1. აგლაძე ელენე ვლადიმერის ასული
2. გეგეჭკორი მაგრა ზურაბის ასული
3. მახვილაძე ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე
4. მესხი გრიგოლ პართენის-ძე
5. მიქელაძე ირინე დავითის ასული
6. სუხიშვილი გიორგი ესტატეს-ძე
7. ჯაფარიძე ალექსანდრა ბიქნის ასული
8. ჯაფარიძე ნიკოლოზ რომანოზის-ძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **Ვ. ᲓᲘᲐᲡᲘᲐ**
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი **Ვ. ᲘᲜᲬᲙᲘᲐᲜᲘᲫᲔ**

ქ. თბილისი
1951 წ. 4 მაისი.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲜᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲛᲔᲠᲙᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲘᲡ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲡᲘᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დადგინა:

1. 1951-1953 წლების განმავლობაში გამოიკეთა გამონენილი ქართველი მწერლის ა. გ. ერისთავ-ხოშტარიას თხზულებათა სრული კრებული. კრებულის გამოცემა დაევალოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო გამომცემლობას.

2. დაევალოს საქართველოს სსრ საბჭოთა მწერლების კავშირს დადგას 1952 წელს მწერალ ა. გ. ერისთავ-ხოშტარიასა საფლავზე მისი ბიუსტი.

3. დაევალოს გორის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომს მიაკუთვნოს ა. გ. ერისთავ-ხოშტარიას სახელი ქალაქ გორის ერთ-ერთ ქუჩას.

4. დაევალოს თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომს გაუკეთოს მემორიალური დაფა სახლს, რომელშიც ცხოვრობდა ა. გ. ერისთავ-ხოშტარია.

5. დაფუძნდეს მწერალს ქალაშვილს ვ. ფ. ხოშტარიას პრესსანალური პენსია თვეში 600 მანეთის რაოდენობით სამეადამოდ.

6. მიეცეს ა. გ. ერისთავ-ხოშტარიას ოჯახს ერთდროული ფულადი დახმარება 5.000 მანეთის რაოდენობით.

7. მწერალ ა. გ. ერისთავ-ხოშტარიას დაკრძალვა მოხდეს სახელმწიფოს ხარჯზე. (საქმენი).

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

„სსრ კავშირის სატეკი და ქალაქის მრეწველობის სამინისტროს ორ სამინისტროდ გაყოფის შესახებ" სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1951 წლის 16 თებერვლის პრძანებულების შესაბამისად საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის პრძანებულებით საქართველოს სსრ სატეკი და ქალაქის მრეწველობის სამინისტრო გარდაიქმნა საქართველოს სსრ სატეკი მრეწველობის სამინისტროდ.

Ი. Გ. ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲡ ᲗᲮᲖᲣᲚᲔᲑᲐᲗᲐ ᲛᲔᲗᲝᲠᲛᲔᲢᲔᲯᲔ ᲒᲝᲛᲘ ᲚᲘᲢᲕᲘᲜᲣᲠᲘ ᲔᲜᲐᲖᲔ

ᲕᲘᲚᲜᲘᲣᲡᲘ, 30 აპრილი. (საკ-ფსს-). ლიტვის სსრ პოლიტიკური და მეცნიერული ლიტერატურის სახელმწიფო გამომცემლობამ ლიტიურ ენაზე გამოუქვეყნა ი. ბ. სტალინის თხზულებათა მეთორმეტე ტომი.

თარგმანი რუსული გამოცემიდან შესრულებულია საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის ლიტვის ფილიალის მიერ.

საქართველოს მშრომელები ორგანიზებულად განაგრძობენ სესხზე ხელმოწერას

საქართველოს მშრომელები ორგანიზებულად განაგრძობენ ახალ სესხზე ხელმოწერას და ამით დღისტურებენ თავიანთ უსაზღვრო სიყვარულსა და ერთგულებას კომუნისტური პარტიისადმი, საბჭოთა თავდაცვისადმი.

თბილისი

ბერიას სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკის საამქროებში ახალი სესხის გამოშვებასთან დაკავშირებით გაიმართა მუშა-მოსამსახურეთა მატნერგები. თავის სიტყვაში მეორე საამქროს საამქროს სტახანოველთა გ. შაქიაშვილმა თქვა:

— საბჭოთა ხალხს წარმატებით განახორციელა ომისშემდგომი ხუთწლეული და ახლა სწრაფი ტემპით განაგრძობს წინსვლას კომუნიზმისაკენ. სამშობლოსათვის სესხად მიცემული ჩვენი შრომითი ნაზოგი სახელმწიფოს დიუმპარად გამოიშვას მეტი მანქანები, დააჩქარის ფრონდოზული ჰიდროელექტროსადგურების, ირხევა და ხარშეაკეი ხილეულების მშენებლობა. ამიტომ სამშობლოს სესხად ვაძლევ თვინანეურის ხელფასს.

მეორე საამქროელი საამქროში გამართულ მიტინგზე სიტყვაში წარმოთქვეს ეტლის ოსტატმა ა. პეტროპავლოვმა, ტატანოველმა მეკრამა მ. რუდენკომ, რომლებმაც ახალ სესხს სიხარულით მოაწერეს ხელი და ამასთანავე გადადებული საწარმოო ვალდებულებანი იკისრეს.

პერის მესამე კომბინატში ახალ სესხზე ხელმოწერამ დიდი პოლიტიკური და შრომითი ამაღლება გამოიწვია. კომბინატის მოწინავე ადამიანებმა ა. ოშხერიელმა, ს. ქემოკლიძემ, მ. მაკაბრიძემ სამშობლოს სესხად მისცეს ორ-ორი თვის ხელფასი და ამასთანავე გეგმების გადაჭარბებით შესრულება იკისრეს.

სართავ-სატრაკტაკო კომბინატის მუშა-მოსამსახურეთა მატნერგზე პატრიოტული სიტყვა წარმოთქვა სავარეხი საამქროს სტახანოველმა მარეხიამ მ. დათუნაშვილმა.

— ახალი სახელმწიფო სესხი, — განაცხადა მან, — კიდევ უფრო გაიუმჯობესებს ჩვენს ცხოვრებას, ხელს შეუწყობს სამშობლოს ქვეყნის ძლიერების შემდგომ განმტკიცებას. ამიტომ ვაძლევ სახელმწიფოს სესხად ხუთი კვირის ხელფასს და ეკისკრეთ გავადიდო შრომის ნაყოფიერება, გადაჭარბებით შეეასრულო საწარმოო გეგმა.

სესხზე ხუთი-ექვსი კვირის ხელფასის რაოდენობით მოაწერეს ხელი სტახანოველთან ნ. ადიდგომელაშვილმა, კონტინანტანაზე მომუშავე ი. ბარუმელაშვილმა, მოსამსახურე ელენა ბალიაშვილმა, ბერეტელი ტ. ხუროდ, ოსტატმა ა. ალიკუსიძემ, სართავი საამქროს უფროსმა ბ. გაბაქრელიძემ და სხვ.

ზესტაფონი

ფეროშენადნობთა ქარხანაში მარგანეცის საამქროს მფლობელმა ბრიგადირმა ლენინის ორდენოსანმა ალ. სვანძიემ ახალ სესხს ხელი მოაწერა თვენახევრის ხელფასზე.

ასეთივე რაოდენობით მოაწერეს ახალ სესხზე ხელი მფლობელმა ი. გელაშვილმა, ქ. ფრიალოფოველმა, დ. თორთლაძემ, ვ. ხუციაძემ და სხვ. სტალინური პრემიის ლაურეატებმა ვლ. მელაძემ, ლ. მაღლაკელიძემ, ი. ლორთქიფანიძემ, დ. ჩიკაშუამ და ბ. შათირიშვილმა ხელი მოაწერეს ორ-ორი თვის ხელფასზე. სესხზე ხელმოწერა ქარხანაში ძირითადად რამდენიმე საათში დამთავრდა.

ასევე წარმატებით მიმდინარეობს ხელმოწერა რკინიგზის საწარმოებსა და რაიონის კოლმეურნეობებში. 3 მაისს, ღამის 12 საათისათვის კოლმეურნეებმა ახალი სესხის ობლიგაციების გამოსასყიდად ნაღდად შეიტანეს 3.500.000 მანეთი. **(საკ. კორ.).**

აბაშა-ლაგოდეხი

რაიონის საწარმოებსა და კოლმეურნეობებში ერთსულოვნად აწერენ ხელს ახალ სესხს. სესხზე ხელმოწერა პირველებმა დაამთავრეს სოფელ კაკაბეთში, სადაც ლაგოდეხის კოლმეურნეობების წევრებმა, რომლებმაც ხელმოწერის თანხა ნაღდად შეიტანეს.

დიდი წარმატებით გავლილია სესხი სინათლის, კრიხის, ბეგეფელთა და ჭრეშალის სასოფლო საბჭოების კოლმეურნეობებში. ნეკანელების ლენინის, სადელის სტალინის და კაკაბეთის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობების თვემეფლმრავებმა დღე თანხაზე მოაწერეს ხელი და ობლიგაციების ღირებულება ნაღდად შეიტანეს. **(საკ. კორ.).**

ონი

ყველა კოლმეურნეობაში მშრომელებმა ერთსულოვნად მოაწერეს ხელი ახალ სესხს. სესხზე ხელმოწერა პირველ დღესვე დამთავრდა სოფელ უწერის, ზედონის, ნიგაზეთის, ქვედის და ზემო ბარის კოლმეურნეობებში. უწერის ორკოლონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის წევრებმა ნესტორ, ნიკო, ალიკო, ანტენ, ვასილ და მინა მეტიფეველებმა დიდ თანხებზე მოაწერეს ხელი და თანხა იქვე ნაღდად შეიტანეს.

რაიონის კოლეკტიურნეობებში სესხზე ხელმოწერა წარმატებით გრძელდება. **(საკ. კორ.).**

ზუგდიდი

დიდი წარმატებით მიმდინარეობს სესხზე ხელმოწერა ენგერის ცელულოზისა და ქაღალდის კომბინატში, ჩაის ფაბრიკებში, ინგირის ჩაის სახელობის მეურნეობაში და სამსაწყობლებში ინსტრუქტორმა.

ასევე წარმატებით აწერენ ხელს ახალ სესხს რაიონის კოლეკტიურნეობებში. სოფელ დარჩელის „კომუნისტის“, ახალსოფლის ბერიას და ინგირის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობების. წევრებმა სესხზე ხელმოწერის თანხები ნაღდად შეიტანეს. **(საკ. კორ.).**

ქვემო სვანეთი

რაიონის მშრომელები მატერიტული ალმაცილითი აწერენ ხელს ახალ სესხს. სოფელ ჯაბეხდრის, მელეურის, ლენტეხის, ლეტჩუთის და ნიხორეთის კოლმეურნეობებში ძირითადად სესხზე ხელმოწერის პირველ დღესვე დამთავრდა. **(საკ. კორ.).**

2.175 კილოგრამი ჩაის ახალი კალენდარიცია

საქართველოს კოლმეურნეობებმა 1 მაისისათვის 2.175 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია გაეშენებინ, მაშინ ამ დროისათვის გამენტენეზზე თითქმის ერთნირად მეტი. დავალება მთლიანად შესრულებული აქვთ ამ, აფხაზეთში და რეკომენდაციის მეჩიაიფის ყველა რაიონში, გარდა ზალენჯიხისა, სადაც გათვალისწინებული 120 ჰექტარის ნაცვლად დათესილ 91 ჰექტარი ჩაი, გეგმის 75,8 პროცენტი.

აფხაზეთში 610 ჰექტარი ახალი პლანტაცია გაეშენებ, მახარაძის რაიონში — 210 ჰექტარი, ზუგდიდის რაიონში — 200 ჰექტარი.

ᲓᲐᲩᲘᲗᲣᲚᲘᲐ 2.100 ᲙᲘᲚᲝᲒᲠᲐᲛᲘ ᲪᲘᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲡ

მაისის პირველი რიცხვებისათვის საქართველოს კოლმეურნეობებში და კოლმეურნეთა საკომერციო ნაკვეთებზე გაშენებულია 2.100 ჰექტარი ციტრუსების ახალი პლანტაციები. აქედან მარტო აფხაზეთში დარგეს 1.037 ჰექტარი, გეგმის 100,8 პროცენტი. დავალება წარმატებით არის შესრულებული მანგარაძის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, ცხაკაიის, ჩხორწყუის, ხობის, ზუგდიდის, წალენჯიხის რაიონებში და ქალაქ ფოთში.

აჭარაში გეგმის შესრულებას აკლია 124 ჰექტარი.

ᲩᲐᲘᲡ ᲤᲝᲗᲝᲠᲘᲡ ᲙᲠᲔᲤᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲧᲜᲔᲝᲑᲔᲑᲘᲗ

ჩაის საბჭოთა მეურნეობებში მასობრივად ჩაღდება ჩაის ფოთოლის კრეფა. 5 მაისისათვის სულ მოკრეფილია 480,1 ტონნ ჩაი, აპრილ-მაისის გეგმა შესრულებული 11,8 პროცენტით.

გონიოს ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ აპრილ-მაისის გეგმა შეასრულა 50 პროცენტით, სალამარის — 23,6, ჩაქვის — 4,5, ოქაბარის — 8,2, ცაგერლარის — 4,6, ნატანებს — 26,6, ლიანფოის — 6, ნარეკვალ — 1,6, ნასაკირალის — 16,4, წულეკიძის — 41,3, დიდგულისის — 34,8, ლესიჭინის — 26,7, ანგრის — 5,1, ნარეკვალის — 5,1, ხეცერის — 3,8, წალენჯიხის — 0,7, ინაგურის — 19,3, სადის — 17,4, ოოქვის — 9,4, ბიბოფის საბჭოთა მეურნეობამ — 41,6 პროცენტით, აჭარის ჩაის ტექნიკუმმა — 40 პროცენტით.

ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ ᲛᲠᲐᲯᲔᲚᲕᲘᲠᲘᲚᲘᲜᲐᲓ ᲓᲔᲓᲔᲑᲘ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. (საკ. კორ.). ქალაქში 589 მრავალშვილიანი დედა, ხოლო 2 დედა ატარებს „მფარი დედის“ სამკერდ სასტელს. მათ დასაჯარიგებლად სახელმწიფო დიდძალ თანხებს ხარჯავენ. მარტო 1950 წელს მრავალშვილიან დედებს მიეცათ 674.880 მანეთი.

9 შვილის დედამ თამარ ნიკოლოზის ასულმა ნიშნიანობიერ სახელმწიფოო დაჯილდოების დანიშვნიდან მიიღო 10.750 მანეთი, ხოლო 8 შვილის დედამ ლ. ფილიპეს კონსტანტინეს ასულმა ლიმაძემ — 8.200 მანეთი.

აფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს სესია

ᲡᲝᲮᲣᲛᲘ. (საკ. კორ.). აფხაზეთის ასსრ მესამე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია, სესია გახსნა ზეადა, გახსნა უხეცესმა დეპუტატმა, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ნ. ლომიაძ.

აფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა დეპუტატი ი. ნ. ტუსკაძე, თავმჯდომარის მოადგილედად — დეპუტატები თ. ა. ოდიშარია და ვ. ა. გოგობია.

სესიაზე მოისმინა ფინანსთა მინისტრის დეპუტატ ს. ე. მათითაშვილის მოხსენება აფხაზეთის ასსრ 1951 წლის ბიუჯეტისა და 1950 წლის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

მომხსენებელმა ილარიონ აფხაზეთის მშრომელების მიერ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის დარგში მოპოვებულ წარმატებებზე, 1950 წლის საწარმოო გეგმებისა და ბიუჯეტის შესრულებაზე. მან აღნიშნა, რომ აფხაზეთის ასსრ ბიუჯეტის შემოსავალი გასავალს გადაჭარბა 3.793 თუმანი მანეთით. ბიუჯეტის შემოსაელის წარმატებით შესრულება უზრუველყო სამრეწველო პროდუქციის მოცულობის ზრდამ, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებამ, შრომის ნაყოფიერების გადიდებამ და სებრუნვა სამუალებათა რაციონალურად გამოყენებამ.

შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების შედეგად ადგილობრივი მრეწველობის სამნარეულოს ხაზით 1950 წლის საწარმოო დავალებას გეგმა შესრულდა 104,4 პროცენტით. ნაყოფიერი მუშაობით ბიუჯეტის შემოსავლის წყაროების გადაჭარბებით შესრულებას ხელი შეუწყეს და 1950 წელი მაღალი საწარმოო მაჩვენებლებით დამთავრეს კომეფლიერი მეურნეობის საწარმოებმა, სტალინის სახელობის თამბაქოს, ბანაკის და საკომფეტო ფაბრიკებმა, სოხუმის ლენინის სახელობის სტამბამ და სხვებმა.

მიუხედავად ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის გადაჭარბებით შესრულებისა, ბიუჯეტით დაგეგმილი ზოგიერთი სახის შემოსავლის გეგმა მაინც ვერ შესრულდა და ბიუჯეტს საგრძნობი თანხა დააკლდა. ეს ითქმის უმთავრესად ზოგიერთ სავაჭრო და გამსყიდველ ორგანიზაციაზე. ცუდად იმუშავეს და ბიუჯეტს მნიშვნელოვანი თანხა დააკლეს „სოიუზგალანტერეიბი“ და „საგოტაბარნის“ ბაზებმა, სოხოკის კომბინატმა, აფხაზეველკარამელმა და სხვ.

საკონტროლო-ფინანსური მინისტრის დეპუტატ ს. ე. მათითაშვილის მოხსენებაზე აფხაზეთის ასსრ 1951 წლის ბიუჯეტისა და 1950 წლის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

მომხსენებელმა ილარიონ აფხაზეთის მშრომელების მიერ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის დარგში მოპოვებულ წარმატებებზე, 1950 წლის საწარმოო გეგმებისა და ბიუჯეტის შესრულებაზე. მან აღნიშნა, რომ აფხაზეთის ასსრ ბიუჯეტის შემოსავალი გასავალს გადაჭარბა 3.793 თუმანი მანეთით. ბიუჯეტის შემოსაელის წარმატებით შესრულება უზრუველყო სამრეწველო პროდუქციის მოცულობის ზრდამ, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებამ, შრომის ნაყოფიერების გადიდებამ და სებრუნვა სამუალებათა რაციონალურად გამოყენებამ.

შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების შედეგად ადგილობრივი მრეწველობის სამნარეულოს ხაზით 1950 წლის საწარმოო დავალებას გეგმა შესრულდა 104,4 პროცენტით. ნაყოფიერი მუშაობით ბიუჯეტის შემოსავლის წყაროების გადაჭარბებით შესრულებას ხელი შეუწყეს და 1950 წელი მაღალი საწარმოო მაჩვენებლებით დამთავრეს კომეფლიერი მეურნეობის საწარმოებმა, სტალინის სახელობის თამბაქოს, ბანაკის და საკომფეტო ფაბრიკებმა, სოხუმის ლენინის სახელობის სტამბამ და სხვებმა.

მიუხედავად ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის გადაჭარბებით შესრულებისა, ბიუჯეტით დაგეგმილი ზოგიერთი სახის შემოსავლის გეგმა მაინც ვერ შესრულდა და ბიუჯეტს საგრძნობი თანხა დააკლდა. ეს ითქმის უმთავრესად ზოგიერთ სავაჭრო და გამსყიდველ ორგანიზაციაზე. ცუდად იმუშავეს და ბიუჯეტს მნიშვნელოვანი თანხა დააკლეს „სოიუზგალანტერეიბი“ და „საგოტაბარნის“ ბაზებმა, სოხოკის კომბინატმა, აფხაზეველკარამელმა და სხვ.

საფინანსო-ბიუჯეტის ფინანსთა მინისტრის დეპუტატ ს. ე. მათითაშვილის მოხსენებაზე აფხაზეთის ასსრ 1951 წლის ბიუჯეტისა და 1950 წლის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

მომხსენებელმა ილარიონ აფხაზეთის მშრომელების მიერ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის დარგში მოპოვებულ წარმატებებზე, 1950 წლის საწარმოო გეგმებისა და ბიუჯეტის შესრულებაზე. მან აღნიშნა, რომ აფხაზეთის ასსრ ბიუჯეტის შემოსავალი გასავალს გადაჭარბა 3.793 თუმანი მანეთით. ბიუჯეტის შემოსაელის წარმატებით შესრულება უზრუველყო სამრეწველო პროდუქციის მოცულობის ზრდამ, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებამ, შრომის ნაყოფიერების გადიდებამ და სებრუნვა სამუალებათა რაციონალურად გამოყენებამ.

შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების შედეგად ადგილობრივი მრეწველობის სამნარეულოს ხაზით 1950 წლის საწარმოო დავალებას გეგმა შესრულდა 104,4 პროცენტით. ნაყოფიერი მუშაობით ბიუჯეტის შემოსავლის წყაროების გადაჭარბებით შესრულებას ხელი შეუწყეს და 1950 წელი მაღალი საწარმოო მაჩვენებლებით დამთავრეს კომეფლიერი მეურნეობის საწარმოებმა, სტალინის სახელობის თამბაქოს, ბანაკის და საკომფეტო ფაბრიკებმა, სოხუმის ლენინის სახელობის სტამბამ და სხვებმა.

მიუხედავად ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის გადაჭარბებით შესრულებისა, ბიუჯეტით დაგეგმილი ზოგიერთი სახის შემოსავლის გეგმა მაინც ვერ შესრულდა და ბიუჯეტს საგრძნობი თანხა დააკლდა. ეს ითქმის უმთავრესად ზოგიერთ სავაჭრო და გამსყიდველ ორგანიზაციაზე. ცუდად იმუშავეს და ბიუჯეტს მნიშვნელოვანი თანხა დააკლეს „სოიუზგალანტერეიბი“ და „საგოტაბარნის“ ბაზებმა, სოხოკის კომბინატმა, აფხაზეველკარამელმა და სხვ.

საფინანსო-ბიუჯეტის ფინანსთა მინისტრის დეპუტატ ს. ე. მათითაშვილის მოხსენებაზე აფხაზეთის ასსრ 1951 წლის ბიუჯეტისა და 1950 წლის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

მომხსენებელმა ილარიონ აფხაზეთის მშრომელების მიერ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის დარგში მოპოვებულ წარმატებებზე, 1950 წლის საწარმოო გეგმებისა და ბიუჯეტის შესრულებაზე. მან აღნიშნა, რომ აფხაზეთის ასსრ ბიუჯეტის შემოსავალი გასავალს გადაჭარბა 3.793 თუმანი მანეთით. ბიუჯეტის შემოსაელის წარმატებით შესრულება უზრუველყო სამრეწველო პროდუქციის მოცულობის ზრდამ, ეკალა სოხუმისა და ეკალა ფოთში.

აჭარაში გეგმის შესრულებას აკლია 124 ჰექტარი.

ᲩᲐᲘᲡ ᲤᲝᲗᲝᲠᲘᲡ ᲙᲠᲔᲤᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲧᲜᲔᲝᲑᲔᲑᲘᲗ

ჩაის საბჭოთა მეურნეობებში მასობრივად ჩაღდება ჩაის ფოთოლის კრეფა. 5 მაისისათვის სულ მოკრეფილია 480,1 ტონნ ჩაი, აპრილ-მაისის გეგმა შესრულებული 11,8 პროცენტით.

გონიოს ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ აპრილ-მაისის გეგმა შეასრულა 50 პროცენტით, სალამარის — 23,6, ჩაქვის — 4,5, ოქაბარის — 8,2, ცაგერლარის — 4,6, ნატანებს — 26,6, ლიანფოის — 6, ნარეკვალ — 1,6, ნასაკირალის — 16,4, წულეკიძის — 41,3, დიდგულისის — 34,8, ლესიჭინის — 26,7, ანგრის — 5,1, ნარეკვალის — 5,1, ხეცერის — 3,8, წალენჯიხის — 0,7, ინაგურის — 19,3, სადის — 17,4, ოოქვის — 9,4, ბიბოფის საბჭოთა მეურნეობამ — 41,6 პროცენტით, აჭარის ჩაის ტექნიკუმმა — 40 პროცენტით.

ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ ᲛᲠᲐᲯᲔᲚᲕᲘᲠᲘᲚᲘᲜᲐᲓ ᲓᲔᲓᲔᲑᲘ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. (საკ. კორ.). ქალაქში 589 მრავალშვილიანი დედა, ხოლო 2 დედა ატარებს „მფარი დედის“ სამკერდ სასტელს. მათ დასაჯარიგებლად სახელმწიფო დიდძალ თანხებს ხარჯავენ. მარტო 1950 წელს მრავალშვილიან დედებს მიეცათ 674.880 მანეთი.

9 შვილის დედამ თამარ ნიკოლოზის ასულმა ნიშნიანობიერ სახელმწიფოო დაჯილდოების დანიშვნიდან მიიღო 10.750 მანეთი, ხოლო 8 შვილის დედამ ლ. ფილიპეს კონსტანტინეს ასულმა ლიმაძემ — 8.200 მანეთი.

აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს სესია

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ. (საკ. კორ.). შედგა აჭარის ასსრ მესამე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია. სესია გახსნა უხეცესმა დეპუტატმა, აჭარის ასსრ დამსახურებულმა მეცნიერმა მ. დ. თავაღიანმ.

აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარედ სესიამ ერთხმად აირჩია დეპუტატი ნ. ი. ნიკურაძე, მოადგილედად — დეპუტატები ე. ი. ცაცანაკა და ო. ნ. ბერიძე.

სესიაზე მოისმინა აჭარის ასსრ ფინანსთა მინისტრის დეპუტატ ს. ს. ჯიჯიგურიშვილის მოხსენება აჭარის ასსრ 1951 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტისა და 1950 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

— ბასული წლის ბიუჯეტი,— თქვა მომხსენებელმა, — წარმატებით შესრულდა.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შესასრულებლად გამსაკუთრებით წარმატებით ებრძოლნენ ბათუმის კომფეფლიერი მეურნეობის საწარმოთა კოლექტივები, რომლებმაც საგეგმო დავალებას 721.700 მანეთით გადაჭარბეს. მათ შორის აღსანიშნავია ბათუმის ელექტროსადგურის და ციტრუსხილფაბრიკის აჭარის კანტორის ნაყოფიერი მუშაობა.

მაგრამ მთელი რიგი ორგანიზაციები სუსტად ებრძოდნენ სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულებისათვის. ასეთ ორგანიზაციათა რიცხვს ეკუთვნან ბათუმის საზღვაგადაზღვევი კეკების ტრესტი, აჭარავეტრობა, აჭარაკოოპკავშირი, ინკასოფილი ბიუროკრეკი.

ბიუჯეტის შემოსავლის გეგმის წარმატებით შესრულებას უზრუველყოფ აჭარის ასსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარება. ბიუჯეტის უდიდესი ნაწილი მოხმარდა სოციალურ-კულტურული ღონისძიებებს.

მომხსენებელი დაჯერებულნი მოუთხრობს სესიას 1951 წლის ბიუჯეტის პროექტის შესახებ, აღნიშნავს, თუ როგორ იზრდება თანხები სახალხო მეურნეობის დასაფინანსებლად და სოციალურ-კულტურული ღონისძიებებისათვის.

მოხსენების გამო გამოქრთა კამათი. ბათუმის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ამხ. ე. ჯაკენი ილარიონ ქალაქის ბიუჯეტის შესრულებაზე და იმ დიდ საქმეებზე, რომლებიც განხორციელდა საბჭოთა აჭარის დედაქალაქის შემდგომი კეთილმოწყობისათვის. ქალაქში დიდი მუშაობაა გაწეული ქუჩების მოკირწყვლა-მოასფალტებისა, გამწვანების, პარკებისა და სკვერების შემდგომი გადართოებისა და კეთილმოწყობისათვის.

დეპუტატმა ფ. ი. ჯარშნიძემ ილარიონ ბათუმის რაიონში სახალხო განათლების მძლავრ აღმავლობაზე. რაიონში ამჟამად 522 მასწავლებელი მუშაობს, 42 დაწყებითის, 30 რვაწლიან და 4 საშუალო სკოლაში 7.158 მოსწავლე სწავლობს. ყოველწლიურად უმაღლესებლები სწავლების ხარისხი და იზრდება მოსწავლეთა აკადემიური წარმატება.

აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრმა დეპუტატმა ო. ინანიშვილმა ილარიონ აჭარის მშრომელთა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესებაზე, ალნიშნა ნაკლოვანებანი სამკურნალო დაწესებულებების მუშაობაში.

კამათში მონაწილეობა მიიღეს ავრეთვე დეპუტატებმა ა. გოგიაძ, ვ. ეპლეფიანმა, ს. ესაძემ, ზ. ფეიზიანოვამ, ბ. ყურუბაშევმ, ბათუმის რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ თ. თეფიძემ, დეპუტატებმა ა. თინელიანმა, ა. ს. ხაბაროვმა, ნ. ლეკვაძემ და სხვ.

სესიაზე დაამტკიცა აჭარის ასსრ 1951 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და 1950 წლის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში.

შემდეგ სესიამ მოისმინა აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივნის დეპუტატ ნ. გ. ასათიანის მოხსენება აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა დამტკიცების შესახებ.

აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს აირჩია აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და შექმნა აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭო.

რადიოს დღე

ზეალ რადიოს დღეა. ეს თარიღი საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებით დადგენილია 1945 წელს, ა. ს. პოპოვის მიერ რადიოს გამოგონების 50-ე წლისთავის აღსანიშნავად. მას შემდეგ ტრადიცია გახდა აღინიშნოს რადიოს დღე, როგორც საბჭოთა კულტურის, მეცნიერებისა და ტექნიკის ღიღსაწყალი, როგორც რადიოტექნიკისა და რადიომაუწყებლობის განვითარებაში ჩვენი მიღწევების დათვალიერებისა და ახალი ამოცანების დასახვის დღე.

ა. ს. პოპოვმა გამოგონა რადიო, საფუძველი ჩაუყარა რადიოგადამცემ და რადიომიმღებ აპარატებს, რადიოსიგნალიზაციას, რადიოლოკაციას და რადიოტექნიკის სხვა დარგებს, რითაც ბევრად გაუსწორო ეკონომია და ამერიკის მეცნიერებს.

საბჭოთა სპეციალისტები, რომლებიც განაგრძობენ პოპოვის ტრადიციებს, კიდევ უფრო სრულყოფენ რადიოტექნიკას, აღმოაჩენენ ახალ წარმატებებს რადიოს დარგში.

საბჭოთა რადიოს წარმატებებს მოწმობს სპეციალისტ რადიოტექნიკოსთა დიდი ჯგუფისათვის სტალინური პრემიების მინიჭება. მაგალითად, 1950 წელს რადიოტექნიკურ მეცნიერების ასზე მეტმა წარმომადგენელმა, მათ შორის ინეინერთა ჯგუფმა ვ. ლ. კრეიცერის ხელმძღვანელობით, პირველი ბაჩრისხის სტალინური პრემია მიიღო ალი სატელევიზო სისტემის შექმნისათვის, რომელიც მსოფლიოში საუკეთესოა გადაკეტილ ეკრანებიანი მკაფიობით. წელს სტალინური პრემიები კვლავ მიენიჭა საბჭოთა რადიოტექნიკოსების დიდ ჯგუფს.

საბჭოთა მთავრობის დადგენილებით 1945 წელს დაწესდა ა. ს. პოპოვის სახელობის ოქროს მედალი, რომლის მიკუთვნებაც ყოველწლიურად ხდება რადიოს დაარგმი თვალსაჩინო მეცნიერული ნაშრომებისა და გამოგონებებისათვის. ამ მედლის მიღების უფლება აქვთ როგორც საბჭოთა, ისე უცხოელ მეცნიერებს. 1948 წელს ოქროს მედალი მიენიჭა ერთ-ერთ უხუცეს რუს რადიოტექნიკოსს, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს ვ. პ. ვოლოგდინს, 1949 წელს — ცნობილ მეცნიერს, აკადემიკოს ვ. ფ. ვედენსკეს, 1950 წელს—გამოჩენილ მეცნიერს, კონსტანტინოს, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს ალ. ნ. მინეს. ეს ერთხელ კიდევ ადასტურებს საბჭოთა რადიოტექნიკის მიღწევებს.

საბჭოთა რადიოტექნიკის წარმატებანი გახდაყოლად დაკავშირებულია კაცობრიობის გენიოსებს ვ. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის სახელებთან. საბჭოთა ხელისუფლებამ ინსპირაციის ბრალეულ წლებშივე ვ. ი. ლენინ წინასწარმეტყველურად აღნიშნავდა იმ უდიდეს შესაძლებლობებს, რომლებსაც იძლევა რადიოს განვითარება ხალხის პოლიტიკური და კულტურული აღზრდისათვის. ლენინის ინიციატივითა და პირდაპირი მითითებით ნიჟნი ნოვგოროდში (ამჟამად ქალაქი გორკი) მოეწყო ლაბორატორია, რომელიც რადიოტექნიკის დარგში პირველი საბჭოთა სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტი გახდა. ლენინი უფრადღებით ადევნებდა თვალყურს ინსტიტუტის მუშაობას და ყოველნაირად ეხმარებოდა მას. ამ ლაბორატორიის ცდების შედეგების გაცნობისას ვ. ი. ლენინმა ლაბორატორიის ხელმძღვანელს პროფესორ ბონნ-ბრუეევიჩს მიმართა ცნობილი წერილით:

„ესარგებლობ შემთხვევით, რომ გამოვთქვა ღრმა მადლობა და თანგრძნობა თქვენდამი რადიოს დარგში იმ დიდი მუშაობისათვის, რასაც თქვენ წარეთი. „უკაცალო“ და „უმანძილოო“ გზეთი, რომელსაც თქვენ ქმნით, დიადი საქმე იქნება“.

ლენინი ოცენბობდა იმ დროზე, როცა მთელ რუსეთს საშუალება ეძლებოდა ეროვნული ბანგეთი, რომელიც მოსკოვში „ეთოსუოლენენ. წერილში ამხანაგ სტალინისადმი რადიოტექნიკის განვითარების შესახებ ლენინი 1922 წელს წერდა:

„...მე ვფიქრობ, არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავიშვრომთ სასსრეინი რადიოსატელეფონო კავშირგაბმულობის საქმის ბოლომდე მიყვანისა და სამეშვიდ სავსებით ვარგისი ხმამაღალა მოლაპარაკე ამპარატების წარმოებისათვის“.

ბოლშევიკური პარტიის, საბჭოთა მთავრობის, პირადად ამხანაგ სტალინის განუწყვეტელი ზრუნვის შედეგად ჩვენს ქვეყანაში შეიქმნა პირველხარისხოვანი რადიოინაურეველთა, ყველაზე ძლაგრი რადიომაუწყებელი სადგური. ჩვენი საშობლოს ეფდიანი სივრცეები დაიფარა ძლაგერი რადიოსადგურების ხმარი ქსელით, რომელიც საშუალებითაც მოსკოვის ხმა ალწევს საბჭოთა კავშირის ყველაზე შორეულ კუთხეებამდე. უფრო მეტიც, მთელი მსოფლიოს მშრომელებს შესაძლებლობა აქვთ მთიანმინონ საბჭოთა რადიოგადაცემანი.

საკავშირეოში საბჭოთა ხელისუფლების დაფყარებამდე მხოლოდ ცალკეული რადიოინმყვარეულები იყენენ. რადიომაუწყებლობის მოწყობის პირველი ცდები მას შემდეგ დაიწყო, რაც ალაპარაკდა რადიო მოსკოვში. თავდაპირველად რადიომაუწყებლობა წარმოებდა მაგიულებლით, ხოლო 1925 წელს თბილისში ამუშავდა რადიომაუწყებლობის სადგური. თბილისის ხმა ეთერში გაისმა 1926 წლის ოქტომბერში. ამ დროისათვის გადაკეკვა სადგურში დაიდგა ოთხკილოკვანიანი საბჭოთა რადიოგადამცემი, რომლის გადაცემის მოეება შეიძლებოდა ორა მარტო მთელი საკავშირეოს ტერიტორიაზე, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც.

რადიოსატრანსლაციო კვანძების მშენებლობა საბჭოთა ეფდან 1928 წელს დაიწყო. 1929 წლისათვის საკავშირეოში ეფ 21 რადიოკვანძი 510 ვატის სიმძლავრისა, რომელნიც მომსახურებას უწევდნენ 3.700-მდე წერტილ.

ნამდვილ აყვავებას რადიოფიკაციამ და რადიომაუწყებლობამ საკავშირეოში ეფ 1931 წელს მიაღწია, როცა საკავშირეოსა და ამერიკაკაანის ბოლშევიკებს სათავეში ჩაუდგა ქართველი ხალხის საუკეთესო შვილი ამხანაგი ლავრენტი პავლუს-ძე ბერია. იგი უშუალოდ მუშაობდა რადიოს საკითხებზე, პირადად ამოწმებდა ახალი კვანძებისა და სადგურების მშენებლობის გეგმებს, იძლეოდა რჩევასა და მითითებებს, ხელს უწყობდა რადიოფიკატორთა და რადიომაუწყებლების მუშაკთა ბოლშევიკური კადრების შექმნას.

რესპუბლიკაში რადიოფიკაციისა და რადიომაუწყებლობის საქმეს დიდ ყურადღებას აქცევენ საკავშირეოს ეფ. ეს (ეს) ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო. შეეხო რა რადიოფიკაციის საკითხს, ამხანაგმა ეფ. ჩარკვაისმა თავის საანგარიშო მოხსენებაში საკავშირეოს ეფ. ეს (ბ) XIV ყრილობაზე თქვა: „ამ საქმეში ჩვენ უნდა მიგებამთო მოსკოვის პატრეტი რიგანიზაციის მაგალითის, რომელმაც ამოცანად დასახა უზრუველეყოს მთელი ოლქის სრული რადიოფიკაცია უახლოეს დროში“.

საკავშირეოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და საკავშირეოს ეფ. ეს. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა დაამტკიცეს რესპუბლიკის რადიოფიკაციის ხუთწლიანი გეგმა,

ქართული ლიტერატურული ენის სიწმინდისათვის

ᲮᲐᲚᲮᲣᲠᲘ ᲛᲔᲪᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲐ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲒᲐᲛᲓᲘᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲨᲠᲔᲒᲘ ᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘᲐ

ᲪᲝᲪᲮᲚᲐᲚᲐ ᲮᲐᲚᲮᲣᲠᲘ ᲛᲔᲪᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲒᲐᲜ ᲐᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲫᲘᲒᲜᲘᲡ, ᲐᲒᲠᲝᲗᲕᲘᲡ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲨᲘ ᲨᲔᲛᲝᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲒᲐᲛᲓᲘᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘᲡᲛᲒᲔᲑᲚᲝᲑᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲐᲯᲐᲠᲘ ᲤᲘᲖᲘᲙᲝᲡᲗᲕᲘᲡ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲦᲔᲡ ᲒᲘᲓᲒᲐᲕᲗ ᲜᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘ ᲨᲐᲯᲐᲠᲘᲐ ᲤᲝᲠᲩᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲒᲝᲜᲣᲜᲔᲑᲘᲡ.

ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲐᲒᲠᲝᲗᲕᲘᲡ ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲨᲘ ᲨᲔᲛᲝᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲐᲦᲬᲔᲠᲐ ᲐᲯᲐᲠᲘᲐ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲦᲔᲡ ᲖᲒᲘᲓᲐᲕᲗ ᲜᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘ ᲞᲐᲢᲠᲘᲐᲠᲥᲘ ᲤᲝᲠᲩᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲒᲝᲜᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲓᲘᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

1907 თუ 1908 წელს ქალაქ თბილისში მოწვეული იყო ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წევრთა საერთო კრება. ამ კრებას დაესწრო აკაკი, როგორც ამ საზოგადოების საპატიო წევრი.

საერთო კრებას განსახილველი ჰქონდა გამგეობის მუშაობის ანგარიში და მომავალი მოქმედების გეგმა.

გამგეობას გეგმით გათვალისწინებული ჰქონდა უმთავრესად ახალი ლექსიკონის (ქართულ-რუსულისა და რუსულ-ქართულის) შედგენა და გამოცემა. ასეთი გამოცემის საჭიროებას გამგეობა იმით ასაბუთებდა, რომ პროფ. ჩუბინაშვილის ლექსიკონი აღარ აშოვნება, მოთხოვნილება კი დიდიაო. ამიტომ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებამ თავი მოუყარა ყველა ახსენებულ ლექსიკონს და ახალი ლექსიკონის გამოსაცემად სხვა გამოსადეგ ბასალს.

ლექსიკონის გამოცემის საკითხზე გაიმართა კამათი, რომელშიც ბევრმა მიიღო მონაწილეობა. უმეტესობა იწონებდა გამგეობის განზრახვას და მოხსენდა მის აღიარებლად განხორციელებას.

აკაკიმაც მოითხოვა სიტყვა. მისი სიტყვის შინაარსი დაახლოებით შემდეგი იყო.

„ზედმეტია ლაპარაკი, რომ კარგი ლექსიკონი გვესაჭიროება რაც შეიძლება ადვილად გასაკეთებლად, რომ არ გამორიცხოს ისეთი შემთხვევა, როდესაც დაემთხვა ერთ ჩვენს მწერალს, რომელიც თავის ნაწერებში ხშირად ხმარობდა სიტყვას „წყალკარდნილას", რაც მას რუსული „ვოდოპადიდან" ეთარგმნა. როდესაც ამას ყურადღება მიაქცია ჩვენმა ყოველდღიურმა გაზეთმა, თავის მკითხველებს მოეწოდა მიეწოდებინათ რედაქციისთვის ნამდვილი სახელწოდება „ვოდოპადისა" ქართულად. არ გასულა დიდი ხანი, რომ რედაქციას თითქმის საქართველოს ყველა კუთხიდან მოუვიდა ცნობები. გამოირკვა, რომ „ვოდოპადს" ხალხს უმრავლესობა უწოდებს — **ჩანჩქერს, ჩანჩოალს** და კიდევ ბევრნაირ სხვა სახელწოდებს. იყო სახელწოდებანი საგვიანოდ და სავანეთიდანაც, რაც ამკმაყან არ მახსოვს".

შემდეგ აკაკიმ განაგრძო:

„ამრიგად, „წყალკარდნილას" მაგიერ ალმოჩნდა რამდენიმე სიტყვა, რაც გაფანტული ყოფილი ჩვენი სამშობლოს სხვადასხვა კუთხეში. ასეც უნდა ყოფილიყო. ყველამ კარგად ვიცით, რომ ჩვენი ქვეყნის ფართობის მიმეტებული ნაწილი მთაგორიანია, დასერილია მდინარეებით, ალაგ-ალაგ ხევდებით ჩანჩქერებს, რომლებისთვის ასეთი სახელი დაეარქმევიათ ადგილობრივ მეცხოველეთ. რათ ვიფიქროთ, ამ ადგილებში ოდესმე ასეთივე სიტყვები ყოფილა.

კარგი ლექსიკონის შედგენისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენს ქართველ ძველ მწერლობას, რაც გადაურჩა დაკარგვას ან მოსპობას".

ამის დასასაბუთებლად აკაკიმ მოიყვანა მაგალითი:

„თუ გახსოვთ, გასული საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებში ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველომ დაიწყო მუშაობა „ტონელის" გასაყვანად სეიამის ანუ ლიხის ულელტეხილში, რომელიც სახლრავს ამერეთის იმერეთისაგან. ასეთი „ტონელის" გაყვანა მნიშვნელოვანი საქმე იყო. ამიტომ მაშინდელ ადგილობრივ რუსულ გაზეთებში იბეჭდებოდა ცნობები ამ მშენებლობის შესახებ.

„ტონელის" გაყვანა დამთავრდა და მისი ზეიმით გახსნა მოხდა მგონი 1890 წელს. ასეთი ამბავი, რასაკვირველია, ქართველი გაზეთების მკითხველებსაც ეინტერესებოდათ, მაგრამ რედაქციაც ერთგვარ გასაჭირში ჩავრდა, რადგან „ტონელის" ქართულად თარგმნა ვერ მოეხერხებინათ. ამის გამო რედაქციამ ერთ დანაშნულ დღეს მოიწვია ყველა თანამშრომელი სათათბიროდ. მე ეს ეაყავი ამ თათბირზე. თათბირის მიზანი იყო გამოგვენახა „ტონელის" სახელი ქართულად.

ამ თათბირზე დამსწრენი ზოგი ასახელებდა გამოქვაბულს, ზოგიც — ხვრელს, ბოლოს გადაწყდა „ტონელი-სათვის" დაერქმიათ „ქვაბრეტი", მაგრამ ასეთი სიტყვა რაღაც არ მოგვწონდა, სმენას ეროთარიდა.

ბოლოს ერთ-ერთმა დამსწრემ შემოიტანა ასეთი წინადადება: არა მგონია, რომ ჩვენს ძველ მწერლობაში, თუნდაც ავიღოთ შოთას „ეეფხვისტყაოსანი", არ იყოს შესაფერი სიტყვა. მე მგონია, ახლა თავი შევიკავოთ ამ „ქვაბრეტისაგან" ჩამარებისაგან, გადავათვალიეროთ ჩვენი ძველი მწერლობაო.

მართლაც ეკითხენ ასეთი ძიებისათვის მუშაობა და წავაწყდით სიტყვა „ბვერაბს", რომელიც ამის შემდეგ დაერქვა „ტონელის".

ეს მაგალითი ცხადყოფს იმ აზრს, თუ ლექსიკონისათვის რამდენად ძვირფასია მასალები მოიპოვება ჩვენ ძველ მწერლობაში.

არანაკლები მნიშვნელობა აქვს ლექსიკონისთვის ცოცხალი ენიდან შეგროვილ მასალას, რომელიც ჩვენი ქვეყნის ყოველ კუთხის მცხოვრებთა შორის დარნენილია ზეპირგადმოცემის, ზეპირსიტყვაობის სახით. ამაში დამარწმუნა შემდეგმა შემთხვევამ".

და აკაკიმ მოიყვანა შემდეგი მაგალითი:

„ჩემი მოგზაურობის დროს ერთხანს მომიხდა ქართლის ერთ-ერთ სოფელში ყოფნა. ჩამოვეხეი ერთი ვლეხის ოჯახში, ამ ოჯახის მეთაური აღმოჩნდა ძველი თქმულებების, ანდაზების და საერთოდ ზეპირსიტყვაობის დიდი მცოდნე. მეც დავინტერესდი, და რადგან ამ ოჯახში ყველამ მთხოვა, რამდენიმე დღეს დავრჩი.

ოჯახის მეთაური მთელ იმ მხარეს განთქმული ყოფილიყო, როგორც კარგი მეცოდე და დახელოვნებული ჩვენებური წესჩვეულების გამართვისა და მოწყობის საქმეში. ახლა კი, რადგან ეგი ძოხეცებულობამი შესულიყო, ოთეუადინა თავისი ხელობა და ცოდნა გადაეცა თავისი უფროსი ეაეესათვის. ამიტომ მას გზავნდა წესჩვეულების გასაკეთებლად და ხელძღვანელობას უწევდა სახლეიან. იმეადან უფროსი ეიეი ამავე სოფელში ამთავრებდა ახალი წესჩვეულის გაკეთება-გამართვას. როცა იგი საოამთოდ დაბრუნდა სახლში, მამა შეეკითხა:

— რა ქენი, შვილო, როგორაა შენი ახალი წესჩვეულის საქმე?

— რაოა როგორ არის, მამაჩემო, წესჩვეული ზზად აოის, გამართულია ყოველშრეიგ. მაგრამ როცა წყალი მიეეშვენი ღარში, ბორბალი არ დატრიალდა. რამდენი ვეშეალე, ვეცადე, მაგრამ ბორბალი ვერ ავამუშავე.

— კარგი, შვილო, — მიუგო მამამ, — ახლა დაისვენე, ვიეახშმეთ, ხვალ დილით გამოგყვები, გაესინჯავ და იქნება საქმე მოვაგვაროთ".

„მეორე დღეს, — განაგრძობს აკაკი, — მეც გავყევი მათ. მამამ ახალი წესჩვეულის ყველაფერი გასინჯა და გამართულად მოეწონა შვილს. შემდეგ წყალი მიაშვეინა ღარში, მაგრამ წესჩვეულის ბორბალმა მოძრაობა მაინც არ დაიწყო. მაშინ მოხეცი ხელოსანი მიაჩერდა ხის ღარს, დაიწყო მისი სლრმის და სიგანის ზომვა და უთხრა შვილს:

— აი სწორედ ეს არის მიზეზი შენი წესჩვეულის უბედურებისა. ღარისათვის **ტეეა** საკმარისი არ მიგიეია. ღარი უნდა გაკეთებულიყო. სახლში ერთი ღარი რომ მაქვს, წინათ დამზადებული, ჩემი ვარაუდით ამ გამოდგება თავისი **ტეეით**. წადი ჩქარა სახლში, მოიშველეე სხვებიც და მოიტანეთ ის ხის ღარი.

არ გასულა დიდი დრო, მოიტანეს სახლიდან ღარი. მოხეცმა ხელოსანმა გაამართვინა როგორც რიგია; მიუშვეს ღარში წყალი, ბორბალი მაშინვე ამოძრავდა, საფქვავიც დაყარეს, წესჩვეულიც წესიერად ფქვავდა. ყველანი ნასიამოვნები იყვნენ. მამამ შვილი დალაგა:

— კარგად დაიხსომე, რომ წესჩვეულის ღარს რიგი აეეეეი, ყოველთვის **ტეეა** მეტი მიეეე, რაგდანაც ღარს **ტეეა** თუ მეტი აქვს, ამით სამე არ დამედგება, თუ საჭირო იქნება **ტეეის** შემცირება, ეს ადვილიდან ეეიიდეეა, ღარში წყლის ნაკადს საჭიროებისამებრ შეეამცირებ".

აკაკიმ განაგრძო:

„მე აქ გაგონილმა სიტყვა **ტეეამ, ტეედომამ** ძალიან დამაინტერესა. ხშირად მსმენია ხალხში ნათქვამი ფრაზა: ჩვენს დარბაზში იმოდენა სტუმრები შეეკრიბნენ, რომ **ტეეა** არ იყო, ან ეკლესიაში იმდენი ხალხია, რომ **ტეეა** არ ჰყოფნისო.

ბოლოს, კარგა გამოკითხვის შემდეგ, გამოირკვა, რომ სიტყვა ტეეა ან ტეეადობა ნიშნავს, რასაც რუსულად ეეწოდებთ „ობიკო

ოთხი სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების მოკავშირეთა წინასწარი თათბირი

ჟენევა, 4 მაისი. (ასოციერთედ პრეს. კორ.). დღეს სსრ კავშირის წარმომადგენელი ა. ა. გრომიკოს: თავმჯდომარეობით გაიმართა ოთხ საგარეოსგარეო საგარეო საქმეთა მინისტრების მოკავშირეთა წინასწარი თათბირის 43-ე სხდომა.

როგორც ეცნობა ეთქვა, წინა სხდომაზე 2 მაისს ამერიკის საგარეო საქმეთა მინისტრ, დინ ეჩესონმა ინფორმაციები მიაწოდა ინგლისის, საფრანგეთის, ამერიკის, საბჭოთა კავშირის, ინდოეთის, ინდონეზიის, ბირმის, ეგვიპტის, ავსტრალიის, ახალ ზელანდიის, ინდოეთის, ინდონეზიის, ბირმის, ეგვიპტის, ავსტრალიის, ახალ ზელანდიის, ინგლისის, საფრანგეთის, ამერიკ